

Waterschap Limburg
Postbus 2207
6040 CC ROERMOND

Ons kenmerk	DOC-00054297	Maastricht	24 maart 2020
Zaaknummer	2019-206331	Verzonden	
Bijlage(n)			

Ontwerp-besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

1 Ontwerp besluit

Gedeputeerde Staten hebben op 6 september 2019 een aanvraag om ontheffing van de verbodsbepalingen als bedoeld in artikel 3.5 Wet natuurbescherming (Wnb) ontvangen van Waterschap Limburg voor het versterken van dijkkring Heel te Heel (dijkversterking Heel).

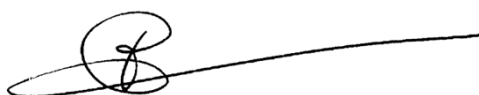
De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2019-206331.

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op artikel 3.8 Wnb, en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing:

1. aan aanvrager ontheffing te verlenen. Deze ontheffing wordt verleend in het kader van het versterken van dijkkring Heel te Heel (dijkversterking Heel).
2. dat ontheffing wordt verleend van de volgende verboden handelingen:
  - het opzettelijk verstoren van de Bever (Castor fiber), artikel 3.5, tweede lid, Wnb;
  - het vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de Bever (Castor fiber), artikel 3.5, vierde lid, Wnb.
3. dat aan deze ontheffing de in hoofdstuk 2 vermelde voorschriften verbonden zijn.
4. dat deze ontheffing wordt verleend voor de periode vanaf de datum van dit besluit tot en met 31 december 2024.

5. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 6 september 2019, aangevuld op 9 oktober 2019 en 7 februari 2020, deel uitmaken van deze ontheffing, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

drs. M.G.P.I. Arts
clustermanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving
team Vergunningen

1.1 Afschriften

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:

- Gemeente Maasgouw, Postbus 7000, 6050 AA MAASBRACHT
- Bureau Meervelt, Beatrixstraat 6, 6031 BC NEDERWEERT

1.2 Procedure

De aanvraag wordt afgehandeld met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Het voorliggende ontwerp van het besluit op de aanvraag zal gedurende 6 weken voor een ieder ter inzage liggen in het gouvernement te Maastricht. Gedurende deze termijn kan eenieder bij ons college schriftelijk dan wel mondeling zienswijzen over dit ontwerp naar voren brengen. Het ontwerpbesluit en de kennisgeving kunnen in genoemde periode tevens worden geraadpleegd via de internetsite <https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl> (klik dan op officiële bekendmakingen). Vervolgens zullen wij, na afweging van de naar voren gebrachte zienswijzen, een definitief besluit op de aanvraag nemen. Tegen dat besluit staat vervolgens beroep open bij de rechtbank en hoger beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

2 Voorschriften

Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de in hoofdstuk 1 genoemde soorten en beschreven handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffing geldt voor het plangebied dijkkring Heel te Heel (dijkversterking Heel), zoals opgenomen in paragraaf 4.2 (figuur 1) van deze ontheffing.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de Provincie Limburg indien bij het uitvoeren van werkzaamheden andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de activiteiten aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De ontheffinghouder dient de start van de werkzaamheden uiterlijk vijf werkdagen voor die tijd digitaal bij ons te melden. Het meldingsformulier Wet natuurbescherming¹ vindt u op www.limburg.nl/vergunningen (klik op Wet natuurbescherming, beschermde soorten, ontheffing).
7. Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden dient een veldbezoek te worden gebracht aan het plangebied om te beoordelen of de situatie nog hetzelfde is als ten tijde van de ontheffingsaanvraag. Is dit niet het geval, dan dient overlegd te worden met de Provincie Limburg. Een verslag van dit veldbezoek dient uiterlijk twee weken voor de start van de werkzaamheden via de Berichtenbox voor bedrijven of per post te worden verstuurd naar Provincie Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het zaaknummer.

Specifiek

8. Met inachtneming van onderstaande voorschriften dienen de maatregelen uitgevoerd te worden zoals beschreven in het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Effectbeoordeling flora en fauna Heel 2019', kenmerk Bureau Meervelt 17-012 van 2 september 2019 met wijzigingen op 5 september 2019, inclusief de daarin genoemde bijlagen, en zoals aangegeven in de brief 'Antwoord op aanvullende vragen ontheffing Heel', kenmerk Bureau Meervelt 19-129 van 5 februari 2020.
9. De ontheffinghouder meldt uiterlijk vijf werkdagen voordat de mitigerende en/of compenserende maatregelen worden uitgevoerd respectievelijk afgerond deze datum bij het bevoegd gezag. Het meldingsformulier Wet natuurbescherming vindt u op www.limburg.nl/vergunningen (klik op Wet natuurbescherming, beschermde soorten, ontheffing).

---

¹ Alleen als u niet digitaal kunt melden, stuurt u de melding per post naar: Provincie Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht.

10. De maatregelen, zoals opgenomen in de 'Effectbeoordeling flora en fauna Heel 2019', kenmerk Bureau Meervelt 17-012 van 2 september 2019 met wijzigingen op 5 september 2019, de brief 'Antwoord op aanvullende vragen ontheffing Heel', kenmerk Bureau Meervelt 19-129 van 5 februari 2020, de voorschriften van dit besluit en de voorschriften uit de 'Gedragscode flora en fauna voor Waterschappen uit 2012' worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol, dat altijd op de locatie aanwezig is en waarmee het uitvoerende personeel bekend is.
11. Het ecologisch werkprotocol dient uiterlijk twee weken voor de start van de werkzaamheden ter goedkeuring bij ons te worden ingediend via de Berichtenbox voor bedrijven of per post te worden verstuurd naar Provincie Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het zaaknummer.
12. De concrete werkplanning van de werkzaamheden (van ontwerp en voorbereiding door de aannemer totdat Heel waterveilig is, zowel qua tijd als uit te voeren werkzaamheden), dient uiterlijk twee weken voor de start van de werkzaamheden via de Berichtenbox voor bedrijven of per post te worden verstuurd naar Provincie Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het zaaknummer.
13. Voor het tijdelijk ruimtebeslag gelden dezelfde algemene en soortspecifieke mitigerende zoals worden opgenomen in het ecologisch werkprotocol zoals genoemd onder voorschrift 10 en 11. Eventueel aanvullende kap- en rooiwerkzaamheden zijn binnen het ingeschatte tijdelijke ruimtebeslag niet meegenomen. Het effect hiervan op beschermde soorten dient op een nader tijdstip nog beoordeeld te worden. Deze beoordeling dient uiterlijk vier weken voor de start van de werkzaamheden via de Berichtenbox voor bedrijven of per post te worden verstuurd naar Provincie Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het zaaknummer.
14. Mitigerende maatregelen die voor de Bever getroffen moeten worden, zijn:
  - voorafgaand aan de kap van bomen wordt een laatste eenmalige inspectie uitgevoerd op het voorkomen van beschermde vaste rust en verblijfplaatsen;
  - tijdens de werkzaamheden dient gecontroleerd te worden of (her)vestiging van beschermde soorten plaatsvindt;
  - werkoppervlakten dienen zo beperkt mogelijk gehouden te worden en in een zo beperkt mogelijk tijdsbestek afgerond te worden;
  - bouwactiviteiten vinden plaats tussen een half uur na zonsopgang tot een half uur voor zonsondergang, opdat verstoring van de omgeving door verlichting zoveel mogelijk wordt voorkomen;
  - heien dient plaats te vinden met geluids- en trilling beperkende maatregelen;
  - voorafgaand aan de werkzaamheden worden steile oevers waar werkzaamheden worden uitgevoerd nogmaals gecontroleerd op het voorkomen van holen. Indien aanwezig worden maatregelen genomen om het doden van dieren te voorkomen;
  - de werkzaamheden die leiden tot vernietiging van het hol dienen uitgevoerd te worden buiten de kwetsbare periode van mei tot en met augustus;
  - twee weken voor aanvang van de werkzaamheden op de locatie van het hol wordt het hol dichtgezet met (wilgen)stammetjes. Bij bewoning van het hol zullen deze door de Bever doorgebeten worden om in of uit het hol te komen. Als deze inderdaad doorgebeten worden,

- wordt het proces herhaald. Uit deze werkwijze wordt duidelijk of een Bever aanwezig kan zijn op het moment van start van de werkzaamheden ten behoeve van de aanleg van de dijk;
- indien met deze werkwijze geen uitsluitel wordt verkregen over aanwezigheid van Bever in het hol, dan wordt na twee weken een graafmachine ingezet en wordt, onder begeleiding van een ter zake deskundige, het hol heel voorzichtig opengemaakt en de Bever uit het hol verdreven waarna het geheel kan worden afgegraven;
  - bij het niet doorknagen van de stammetjes kan ervan uitgegaan worden dat het hol niet in gebruik is en zijn verder geen specifieke maatregelen meer nodig.

Overige

15. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd in afstemming met een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
Onder een deskundige wordt verstaan:
  - a. een inhoudelijke medewerker op het gebied van soorten bij een ecologisch adviesbureau of;
  - b. een persoon die beschikt over een afgeronde hbo- of universitaire opleiding met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie of;
  - c. een persoon die beschikt over een afgeronde mbo-opleiding soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten of;
  - d. een persoon die beschikt over een door ervaring opgedane gelijkwaardig niveau of;
  - e. een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en werkzaam of aangesloten is bij een Nederlandse beschermingsorganisatie of;
  - f. een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de monitoring en/of bescherming van soorten.

16. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient minimaal 8 weken voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing ingediend te worden.

3 Procedure

3.1 Aanvraag

Op 6 september 2019, aangevuld op 9 oktober 2019 en 7 februari 2020, heeft aanvrager een aanvraag om ontheffing ingediend voor de volgende in de Wnb verboden handelingen:

- het opzettelijk verstoren van de Bever (Castor fiber), artikel 3.5, tweede lid, Wnb;
- het vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de Bever (Castor fiber), artikel 3.5, vierde lid, Wnb.

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

- aanvraagformulier ontheffing soortenbescherming van 6 september 2019;
- module 2 soortenbescherming van 5 september 2019;
- 'Effectbeoordeling flora en fauna Heel 2019', kenmerk Bureau Meervelt 17-012 van 2 september 2019 met wijzigingen op 5 september 2019, inclusief de daarin genoemde bijlagen;
- definitieve bijlagen bij voorgenoemde effectbeoordeling ontvangen op 9 oktober 2019 en geregistreerd onder nummer 2019/75419;
- brief 'Antwoord op aanvullende vragen ontheffing Heel', kenmerk Bureau Meervelt 19-129 van 5 februari 2020 en geregistreerd onder nummer DOC-00044611.

3.2 Bevoegd gezag

De handelingen worden in zijn geheel verricht in de provincie Limburg. Gelet op artikel 1.3 Wnb en artikel 3.8 Wnb is ons college het bevoegd gezag voor het verlenen van de ontheffing.

3.3 Volledigheid van de aanvraag en opschorting procedure

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. In verband met het ontbreken van een aantal gegevens hebben wij de aanvrager op grond van artikel 4:5 Awb op 19 december 2019 in de gelegenheid gesteld om uiterlijk op 16 januari 2020 de aanvullende gegevens in te dienen. Op 7 februari 2020 hebben wij de aanvullende gegevens ontvangen.

3.4 Voorbereidingsprocedure

Dit besluit is voorbereid met de reguliere voorbereidingsprocedure als beschreven in titel 4.1 van de Awb. Van het besluit wordt mededeling gedaan via de internetsite <https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl> (klik dan op officiële bekendmakingen).

Wij hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de beslistermijn van 13 weken te verlengen met 7 weken overeenkomstig artikel 5.1, tweede lid van de Wnb.

3.5 Contact

Indien u vragen heeft over dit besluit, kunt u contact opnemen met mevrouw R.M.J. Lanckohr-Franssen, e-mail: rmj.franssen@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 (0)43 389 99 99.

4 Overwegingen

De Wet natuurbescherming bevat regels voor het behoud van de biologische diversiteit en de bescherming van kwetsbare dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving. Enerzijds is Nederland hiertoe gehouden op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen. De Wet natuurbescherming kent daarom beschermingsregels voor soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn zijn beschermd (Vogelrichtlijnsoorten) in paragraaf 3.1, en voor soorten die middels de Europese Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn bescherming genieten (Habitatrichtlijnsoorten) in paragraaf 3.2. Anderzijds voorziet paragraaf 3.3 van de wet in regels voor een limitatief aantal soorten waarvan de bescherming niet internationaalrechtelijk is geregeld, maar waartoe de nationale wetgever op eigen initiatief heeft besloten (andere soorten).

Deze drie beschermingsregimes kennen elk eigen verbodsbepalingen en voorwaarden voor ontheffing van de verboden. Deze aanvraag heeft betrekking op het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten.

4.1 Habitatrichtlijnsoorten

Een ontheffing van de bovengenoemde verbodsbepalingen kan worden verleend als aan elk van de volgende voorwaarden, zoals opgenomen in artikel 3.8, vijfde lid, Wnb, is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- de handeling is nodig in het kader van een of meer van de in bovengenoemde artikel genoemde belangen;
- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden, en is beschreven in paragraaf 4.3.

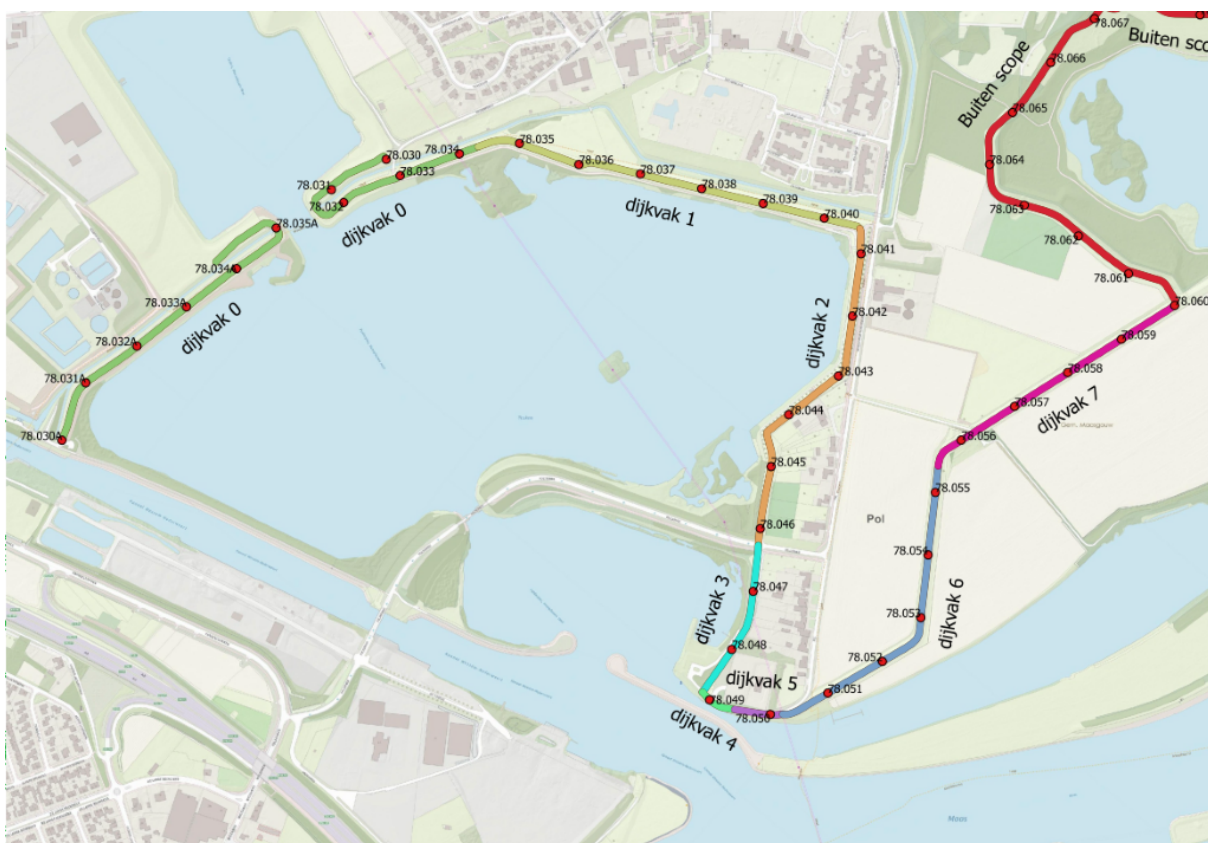
4.2 Omschrijving aanvraag

Om te borgen dat Nederland nu en in de toekomst beschermd is tegen overstromingen, is wettelijk vastgelegd dat primaire waterkeringen periodiek worden gecontroleerd. Primaire waterkeringen die niet op orde zijn, worden versterkt en/of verbeterd. Afspraken over welke primaire waterkeringen wanneer aangepakt worden, leggen het Rijk en de waterschappen gezamenlijk vast in het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Het doel van het huidige programma is het op orde krijgen van de primaire waterkeringen die in de afgelopen en lopende toets/beoordelingsronde zijn afgekeurd.

Waterschap Limburg is verantwoordelijk voor de hoogwaterbescherming in het door haar beheerde gebied. Ze werkt daarbij nauw samen met partners als het Rijk, Provincie Limburg, gemeenten uit de regio en naastgelegen waterschappen. In het kader van het Hoogwaterbeschermingsprogramma Noordelijke Maasvallei gaat het Waterschap de dijkkring Heel te Heel versterken, zodat deze aan de wettelijke norm voldoet. Het dijkversterkingsproject Heel is ook een project in het kader van het HWBP. Hiervoor heeft het Waterschap Limburg het voornemen de bestaande dijk in Heel te versterken, plaatselijk te verlagen, lokale gebiedskwaliteiten te versterken en het beekstelsel aan te passen. Het plangebied bevindt zich ten zuiden van Heel. De te versterken dijk loopt aan de noord- en oostkant van de Polderveldplas en langs nevengeul De Slaag. De werkzaamheden betreffen de versterking van de dijken aan de noord- en oostzijde van de Polderveldplas bij Heel.

In dijkvak 0 wordt de dijk deels afgegraven en de Sleybeek aangepast. Dijkvak 1 sluit in de toekomstige situatie aan op hoge grond. In de hoek op de overgang van dijkvak 1 en 2 komt oeverbestorting in het Polderveld ten behoeve van de stabiliteit van het voorland van de kering. De bestaande kering is vrijwel overal al hoog genoeg, maar dient versterkt te worden en voor de binnenwaartse stabiliteit dienen de taluds verflauwd te worden. In dijkvak 4 wordt de damwand in het buitentalud vervangen. Het principeontwerp van de waterkering is een groene dijk met een kruin van circa 4,5 m breed en taluds van circa 1:3 of flauwer. De maximale aanleghoogte bedraagt NAP +24,2 meter. Dit betekent dat de kruin van de huidige dijk in de dijkvakken 1 tot en met 4 en in dijkvak 7 circa 10 tot 50 centimeter lager wordt. In dijkvak 5 is de aanleghoogte gelijk aan de huidige hoogte. In dijkvak 6 is de aanleghoogte circa 90 centimeter lager dan de huidige hoogte. De dijk wordt bekleed met een erosiebestendige kleilaag met grasbekleding.

In figuur 1 is de ligging van het dijktraject in de omgeving weergegeven. De werkzaamheden zullen in de periode tussen 2020 en 2023 worden uitgevoerd.

Figuur 1: Ligging plangebied in de omgeving van Heel, in het rode dijktraject vinden geen werkzaamheden plaats

De inschatting die gemaakt is voor het tijdelijk ruimtebeslag bij de werkzaamheden vormt het vertrekpunt bij de gesprekken over grondverwerving om het tijdelijke gebruik met de grondeigenaren en/of gebruikers te regelen. Dit tijdelijke ruimtebeslag wordt in een latere fase definitief vastgesteld op basis van de uitvoeringswijze van de aannemer. Voor het tijdelijk ruimtebeslag gelden te zijner tijd dezelfde algemene en soort specifieke mitigerende maatregelen zoals opgenomen gaan worden in het ecologisch werkprotocol. In deze beoordeling zijn eventueel aanvullende kap- en rooiwerkzaamheden binnen het ingeschatte tijdelijke ruimtebeslag niet meegenomen. Het effect hiervan op beschermde soorten dient, op een nader tijdstip nog beoordeeld te worden.

Bever

De Zoogdiervereniging heeft een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van Bever langs de Sleybeek. Aan de hand van de ligging van burchten, holen, geurmerken, wissels en vraatsporen is er geschat dat binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden zich waarschijnlijk vier tot vijf beverterritoria bevinden. Voor 3 territoria worden door de Zoogdiervereniging geen effecten verwacht. De ontheffing is aangevraagd voor:

- Twee beverholten in de nabijheid van het plangebied in de Panheelderbeek. Deze holen blijven behouden, maar liggen dermate dicht bij het plangebied dat niet is uit te sluiten dat verstoring optreedt met als gevolg dat deze holen tijdelijk buiten gebruik kunnen blijven. Compensatie is niet nodig, Bevers zijn in staat snel nieuwe holen te maken op een andere locatie. Het tijdelijk in onbruik raken van deze holen aan de zuidrand van het territorium heeft daarom geen negatief effect op de voortplantingsplaats in dit territorium dat naar verwachting noordelijker ligt buiten het onderzochte deel.
- Er is tijdens een eerdere inventarisatie een hol aangetroffen in de oevers Polderveld waar werkzaamheden worden uitgevoerd. Door de Zoogdiervereniging werden op deze locatie geen bewoningssporen aangetroffen, eerder werd hier wel een 'burcht' aangetroffen in de noordoosthoek. Gezien het dynamisch gebruik door Bever van het territorium en het gegeven dat ze vrij snel holen kunnen graven en deze ook weer kunnen verlaten, is de kans aanwezig dat in de periode tussen het aanvragen van een ontheffing en het tijdstip van uitvoering nieuwe holen aanwezig zijn. Om vertraging in het project te voorkomen wordt daarom nu al een ontheffing aangevraagd voor het vernietigen van eventueel aanwezige holen in betreffende oever en het verstoren van Bever.

In beide situaties neemt de oppervlakte van het leefgebied/foerageergebied tijdelijk af. Het overblijvende oppervlak aan foerageergebied blijft voldoende om de functionaliteit van de burcht te behouden.

Overige soorten

In het plangebied zitten ook Eekhoorns, Broedvogels, Amfibieën en verschillende vleermuizen (Baardvleermuis, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger). Voor Eekhoorns en Amfibieën geldt een vrijstelling op grond van de Beleidsregel passieve soortenbescherming Limburg voor de vernietiging van verblijfplaatsen bij ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Limburg. Voor Amfibieën geldt deze vrijstelling het gehele jaar, voor Eekhoorns geldt deze vrijstelling in maart, april en juli tot en met november. Voor de Amfibieën geldt ook een algehele vrijstelling op basis van de 'Gedragscode flora en fauna voor Waterschappen uit 2012'. Voor de vleermuizen blijven volgens aanvrager de essentiële vliegroutes en essentiële foerageergebieden behouden.

Voor de overige soorten worden geen verbodsbepalingen overtreden. Wel worden voor alle soorten mitigerende maatregelen getroffen die opgenomen worden in het ecologisch werkprotocol.

4.3 Bever

4.3.1 Andere bevredigende oplossing

Locatie

Er is geen goede alternatieve locatie mogelijk voor de waterkeringen, aangezien de huidige waterkering niet meer aan de wettelijke eisen voldoet en verbeterd moet worden. In de alternatievenafweging is op basis van verschillende belangen uiteindelijk gekozen voor de huidige variant. Door de nu gekozen locatie wordt het gebied wel na de werkzaamheden dusdanig achtergelaten dat er in de toekomst ruimte is voor nieuwe inrichtingsmogelijkheden om zo de ecologische en recreatieve kwaliteit te versterken, het draagt bij aan de waterveiligheid, en in de Sleybeek wordt de waterkwaliteit beter.

Inrichting

De locatie van de dijk ligt vast en alternatieve inrichtingsplannen voor de aanleg zijn niet meer mogelijk; de vorm ligt vast in de eisen waaraan de dijk moet voldoen uit oogpunt van veiligheid. De Zoogdiervereniging heeft geopperd vooroevers te construeren en die te laten begroeien met bomen en struiken. Omdat het echter gaat om een tijdelijke aantasting (na de ingreep kan de oever weer begroeien) en ook de Zoogdiervereniging van mening is dat op korte termijn geen nadelig effect optreedt op de functionaliteit van de bevervestiging, is niet gekozen voor deze optie.

Werkwijze

Uit de mogelijke werkwijzen is de meest gunstige werkwijze verplicht gesteld (korte doorlooptijd van de activiteiten, heien met geluids- en trilling beperkende maatregelen). Daarnaast wordt gewerkt vanuit zorgplicht, volgens de 'Gedragscode flora en fauna voor Waterschappen uit 2012' en worden er voldoende mitigerende maatregelen getroffen om effecten te voorkomen.

Planning

Er wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de Bever. De werkzaamheden die leiden tot vernietiging van een hol dienen uitgevoerd te worden buiten de kwetsbare periode van mei tot en met augustus. Ook wordt er zoveel als mogelijk rekening gehouden met de kwetsbare periodes van andere aanwezige soorten.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en planning wordt schade aan de Bever zoveel mogelijk voorkomen. Voor de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3.2 Belang

De ontheffing is aangevraagd op basis van het volgende belang:

- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Waterschap Limburg werkt, samen met het Rijk, provincie en gemeenten, aan veilige dijken in heel Limburg. Dat is nodig om iedereen die aan de Maas woont, werkt of recreëert ook in de toekomst te beschermen tegen hoogwater. Waterschap Limburg kent een urgente en actuele dijkverbeteringsopgave van meer dan 40 kilometer waaronder dijktraject Heel. Voor 2050 moet een groot deel van de resterende 140 kilometer waterkeringen in Limburg ook nog worden versterkt.

Wanneer het waterschap voor een dijk(traject) uitrekent dat een kering bij de berekende waterstand kan bezwijken, voldoet de dijk niet langer aan de veiligheidsnorm en moet deze worden versterkt. Dit geldt ook voor de dijk in Heel. De verbeteringen aan de dijk in Heel zien vooral op versterking om te voldoen aan de nieuwe wettelijke normen. Momenteel is de dijk over het gehele tracé al op de juiste aanleghoogte. Op een aantal stukken is de kering hoger dan noodzakelijk. Daar waar de kering te hoog is, wordt deze verlaagd. Deze dijkversterking is dus nodig voor de openbare veiligheid.

Het bovenstaande belang weegt in dit geval zwaarder dan het ecologische belang.

4.3.3 Staat van instandhouding

De Bever doet het, net als in veel andere delen van Nederland, zeer goed in Limburg. Het aantal kilometerhokken met beversporen neemt in bijna alle provincies toe. Voor 2018 zijn de gegevens nog niet verwerkt, maar voor Limburg is er wederom sprake van een kleine toename (ongepubliceerde gegevens Zoogdierverseniging). In 2016 werd het aantal in de Maas en een aantal grote beeklopen geïnteriseerd op circa 625 dieren (De Koning & Kurstjens 2016; verwijzing in het Faunabeheerplan Bever 2017-2020 Limburg, uitgegeven door de Faunabeheereenheid Limburg). Dat aantal zal inmiddels verder zijn toegenomen.

Bij de bepaling van de Staat van Instandhouding wordt naar twee zaken gekeken. Dat zijn populatiegrootte en verspreiding (Ottburg & Van Swaay 2014). Voor Nederland wordt uitgegaan van een populatiegrootte van 3.000 Bevers om landelijk een gunstige staat van instandhouding te bereiken (Ottburg & Van Swaay 2014). Daarbij werd gesteld dat om een duurzame staat van instandhouding te bereiken er bij gewervelde dieren sprake moet zijn van minimaal 1.000 volwassen dieren per deelpopulatie. Omdat er tijdens het samenstellen van de rapportage van Ottburg & Van Swaay sprake was van 3 beverpopulaties in ons land, die niet met elkaar in contact stonden, werd gesteld dat de minimale populatiegrootte 3.000 volwassen dieren moet bedragen (Bevers zijn volwassen als ze 3 jaar oud zijn). Dankzij de uitbreiding van het leefgebied van de Bever afgelopen jaren is er inmiddels sprake van 2 metapopulaties (een kleine populatie in Noordoost Nederland en een grotere in het centrale en zuidelijke deel). Daarom zou volstaan kunnen worden met 2.000 volwassen Bevers om landelijk een gunstige staat van instandhouding te realiseren voor wat betreft de populatiegrootte (Dijkstra & Poortinga 2016). In het voorjaar van 2016 werd het aantal in Nederland geschat op ongeveer 750 volwassen Bevers (Dijkstra & Poortinga 2016). Voor het voorjaar van 2019 berekenen ze een aantal van 2.200 tot 3.500 Bevers, wat neerkomt op ongeveer 1.100 tot 1.750 volwassen Bevers. Daarvan leeft slechts een zeer klein deel in de noordelijke populatie. De zuidelijke populatie, waarvan Limburg deel uit maakt, heeft het gestelde aantal van 1.000 volwassen Bevers inmiddels waarschijnlijk wel bereikt. Bovendien is daarbij geen rekening gehouden met de Bevers die in aangrenzend buitenlandse gebiedsdelen leven (België en Duitsland).

Voor Nederland wordt uitgegaan dat er in minimaal 102 hokken van 10x10 km Bevers moeten leven om landelijk een gunstige staat van instandhouding te bereiken (Ottburg & Van Swaay 2014). In 2015 werd al in ongeveer 150 10x10 km hokken sporen van Bevers aangetroffen (Dijkstra & Poortinga 2016) en dat aantal is de laatste jaren alleen maar verder toegenomen. Daarmee kan gesteld worden dat ook voor wat betreft de verspreiding ruim aan de minimumeis wordt voldaan. Zowel wat betreft de populatiegrootte als het verspreidingsgebied kan gesteld worden dat de Limburgse populatie onderdeel is van een populatie met een gunstige staat van instandhouding.

Met de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, wordt dan ook geen afbreuk gedaan aan het streven de populatie van de Bever in het natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

4.4 Conclusie

4.4.1 Habitatrichtlijnsoorten

Het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van Habitatrichtlijnsoorten biedt ten aanzien van de Bever voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepalingen als opgenomen in artikel 3.5, Wnb.

4.4.2 Overige en zorgplicht

Het is toegestaan de activiteiten te realiseren zonder ontheffing van de verbodsbepalingen voortvloeiend uit de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 voor Eekhoorns, Broedvogels, Amfibieën, Baardvleermuis, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis, Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger, mits de in de 'Effectbeoordeling flora en fauna Heel 2019', kenmerk Bureau Meervelt 17-012 van 2 september 2019 met wijzigingen op 5 september 2019 en de brief 'Antwoord op aanvullende vragen ontheffing Heel', kenmerk Bureau Meervelt 19-129 van 5 februari 2020 genoemde maatregelen worden uitgevoerd. Als de maatregelen zoals genoemd in de voorliggende stukken niet conform de beschrijving worden uitgevoerd, is mogelijk toch sprake van een overtreding van een of meer verbodsbepalingen van paragraaf 3.1, 3.2 en/of 3.3 Wnb.

Het is mogelijk dat in het plangebied andere, dan uit de onderzoeken gebleken, beschermde soorten voorkomen. In dat geval is mogelijk toch sprake van een overtreding van een of meer verbodsbepalingen van paragraaf 3.1, 3.2 en/of 3.3 Wnb.

Bij (mogelijke) overtreding van verboden waarvoor bij dit besluit geen ontheffing is verleend, dient bij het bevoegd gezag een (aanvullende) ontheffing te worden aangevraagd.

Onverminderd de vrijstellingen, gedragscodes en ontheffingen dient altijd de wettelijke zorgplicht als bedoeld in artikel 1.11 Wnb voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in acht te worden genomen.